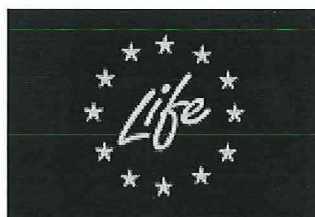

BESLUT OCH SKÖTSELPLAN FÖR

**STORMARENS
NATURRESERVAT**

MÖRBYLÅNGA KOMMUN, KALMAR LÄN

2002-12-05

NATURVÅRDSFÖRVALTARE: LÄNSSTYRELSEN

STORMARENS NATURRESERVAT

BESLUT OCH SKÖTSELPLAN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	<u>Sid</u>
BESLUT	
Beslut.....	1
Beskrivning av området.....	1
Ärendets beredning.....	4
Syfte	4
Skälen för beslutet.....	5
Föreskrifter.....	6
Fastställande av skötselplan.....	8
Överklagande.....	9
Kungörelse.....	9
Underskrifter.....	9
Sändlista.....	10
 BILAGOR	
1. BESLUTSKARTA.....	11
2. REGISTERUPPGIFTER.....	11
3. SKÖTSELPLAN	
1. Övergripande mål.....	14
2. Generella råd och riktlinjer.....	14
3. Åtgärder i skötselområden.....	16
4. Jakt.....	22
5. Friluftsliv och turism.....	22
6. Tillsyn, dokumentation och uppföljning.....	22
7. Kostnader och finansiering.....	23
8. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder.....	24
3.1 SKÖTSELPLANEKARTA.....	25
3.2 VEGETATIONSKARTA.....	25
4. RESTAURERINGSPLAN.....	25
5. REFERENSLISTA.....	28
6. ARTLISTOR.....	29
7. HUR MAN ÖVERKLAGAR.....	35

Enligt sändlista

BILDANDE AV STORMARENS NATURRESERVAT, Mörbylånga kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (SFS 1998:808) att förklara det område som avgränsas med innerkanten av den streckade linjen på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat med föreskrifter och skötselplan enligt nedan.

Länsstyrelsens beslut 1977-06-03 om fågelskyddsområde enligt 14 § naturvårdslagen (dnr 11.122-1185-77) samt beslut 1966-08-10 om landskapsbildsskydd enligt 19 § naturvårdslagen (dnr IIIR13 40 66), äldre lydelsen, upphör att gälla då det nu fattade beslutet vinner laga kraft.

Länsstyrelsen finner att förordnande om naturreservat är förenligt med mål, allmänna hänsynsregler och hushållningsbestämmelser enligt 1–4 kap miljöbalken samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen.

Beskrivning av objektet

Stormarens naturreservat ligger strax öster om Södra Möckleby i sydvästra delen av Stora alvaret. Reservatet är 213 ha stort och består av sjön Stormaren med omgivande alvarmarker. Berggrunden består av ortoceratitkalksten.

Stormaren är en 1,3 ha stor alvarsjö. Den är 240 cm djup på det djupaste stället vilket gör den till den djupaste alvarsjön på Stora alvaret. Till följd av detta är också sedimenten mycket mäktiga. Anledningen är att sjön är belägen i en svacka i berggrunden och den håller vatten året om. Centralt i sjön finns ett område med bladvass, bunkestarr och ett litet agbestånd, vilket inneburit att området vid den jordartsgeologiska kartläggningen i början av 1980-talet betecknades som ett kärr med en torvmäktighet på 2 meter. Stormarens kantzoner består bl a av knappsäv, vattenklöver och vattenpilört samt lerkrokmossa (*Drepanocladus aduncus*) och stor skedmossa (*Calliergon giganteum*). I östra delen finns zoner med vassar och bunkestarrtuvor. De öppna vattenytorna finns främst i norr och söder och är bevuxna med kransalger och gäddnate. Öster och söder om Stormaren ligger flera våtar. Våtarna torkar ut helt under sommaren och har en mycket gles växtlighet bestående av t ex dikesveronika, kärrkavle, flocksvalting och sällsynt även dvärgkämpar. I bottenskiktet finns arter som korvskorpionmossa (*Scorpidium scorpioides*) och kalkkrokmossa (*Drepanocladus sentneri*). Fukttångar omger våtmarkerna och här växer arter som ängsvädd, krissla, strandlysing, kärrkavle, sumpförgätmigej, strandklo, kärrkavle och luddkrissla.

2002-12-05

511-7833-99

Omgivande alvarmarker består till stor del av tunnjordiga grusalvar med hög andel bar jord. De två dominerande vegetationstyperna är fårsvingelhed och solvändehed. Fårsvingelheden är artfattig och karakteristiska växter i detta område är fårsvingel, krypven, storven, vätfibbla och brunört. I solvändeheden dominerar ölandssolvända och andra arter i miljön är såpört, bergsskrabba, alvarglim, kalkkrassing, stenmalört, fältmalört, backtimjan, fältvädd och lavar som masklav och snölav. Små områden består av hållmarksalvar. I södra delen har dessa hållmarksalvaren inslag av karst och här finns öppna sprickor med tydliga spår av snäckbete. Andra sprickor är mer eller mindre jordfyllda och i dem finns bl a tulkört, buskviol, oxbär, ölandsmåra och getrams.

Centralt och i västra kanten går stråk med tjockare jordar genom området i nord-sydlig riktning. Här dominerar torrängar och fuktängar. Torrängarna är välbetade och här finns typiska växter som brudbröd, solvända, småfingerört, lundtrav, vildlin, ängshavre, praktbrunört och darrgräs. I dessa miljöer finns också alvarmalört på flera ställen. Blåtåtel, blodrot, ängsvädd, rödklint, älväxing, lökgamander, toppfrossört och slankstarr är växter som dominerar fuktängarna.

Söder om Stormaren går en mur genom hela området i OSO-VNV riktning. Hela området omges av murar som är kompletterade med eltråd.

2.2 Markanvändning

Människan och hennes betesdjur har präglat det Öländska landskapet de senaste 5000 åren. Alltsedan stenåldern har Stora Alvaret använts som betesmark för människans boskap. Under den äldre järnåldern (ca 2500 år sedan) var Öland rikt och tätt befolkat och boskapsuppfödning var en viktig del av uppehållet. Under denna tid utnyttjades alvaret hårt för bete, vedfångst och slåtter vilket resulterade i ett betespräglat landskap, mer eller mindre utan träd och buskar. Efter järnåldern växlar alvarets utnyttjande med den varierande graden av befolkning av alvarbyarna. Under epoker då alvarbyar övergavs kom de delar av alvaret med tjockare jordar att växa igen. De tunna alvarjordarna (t ex grus- och hållmarksalvar) hade dock förblivit öppna, även utan bete, ända sedan inlandsisen drog sig tillbaka för ca 12 000 år sedan. När befolkningen åter ökade (t ex under vikinga- och medeltiderna) blev alvaret mer öppet igen. Under 1540-talet fanns 7 gårdar i Möckleby (4 skattejord, 2 frälsejord, 1 kyrkojord). Från ca 1569 fram till 1801 var hela Öland en kunglig jaktpark (djurgårdsinrättningen). Detta innebar bl a att all jakt och vedtäkt var förbjuden, men troligen var det tillåtet att samla buskar och ris på alvaret.

På 1800-talet utnyttjades alvaret hårdare än någonsin. Befolkningen på södra Öland var alltför stor och allt togs till vara. 1811–1819 fördelades utmarkerna (inklusive alvaret) mellan socknar och byar vid alvaret. De stenmurar som ger karaktär åt alvaret idag är resultatet av denna utmarksdelning. Mot slutet av århundradet flyttade en stor del av befolkningen från landsbygden till städerna och många utvandrade till Amerika. Många alvarbyar lades öde, alvarhorvor lades för fåfot och igenväxningen tog fart på nytt. Enligt jordbruksräkningen 1927, framgår att det i Södra Möckleby socken detta år fanns 182 hästar (> 3 år), 51 unghästar

2002-12-05

511-7833-99

och föl, 2 oxar, 5 tjurar, 273 kor, 258 ungnöt och kalvar samt 130 får och lamm. Detta kan jämföras med motsvarande siffror från 1981; 12 hästar (> 3 år), 6 unghästar och föl, 138 kor, 136 kvigor, tjurar och stutar, 151 kalvar (< 1 år). I Södra Möckleby socken ingår byarna Gettlinge, Gårdstorp, Perstorp, Årsvik, Pilekulla och Albrunna. Degerhamns alvar har under senare tid varit obetad under minst 25 år men betas sedan 1996 åter av ca 30 nötkreatur av köttras (Hereford) och av 10 hästar.

2.4 Biologiska intresseaspekter

Några av de insekter som noterats i området är rosenvingad gräshoppa, alvargräshoppa, liten klubbgräshoppa, stor vårtbitare, brun trollslända, allmän kustflickslända samt den rödlistade humlekortvinge (EN), *Emus hirtus*. Sötvattenmolluskerna *Bithynia tentaculata*, *Valvata cristata*, *Lymnaea stagnalis*, *Stagnicola palustris*, *Radix ovata*, *Planorbis planorbis*, *Batythyomphalus contortus*, *Gyrulus crista*, *Hippeutis complanatus* och *Physa fontinalis* är alla funna i Stormaren. Från 1920-talet finns fynd av landmolluskerna ängsgrynsnäcka *Vertigo pygmaea* och ängsgrässnäcka *Vallonia pulchella*.

I området finns flera rödlistade arter. Rödlistade svampar är bl a stäppröksvamp *Lycoperdon decipiens* (VU) och gul rotskål *Sowerbyella imperialis* (NT). Rödlistade kärlväxter är bl a alvarkösa *Apera interrupta* (NT), alvarmalört *Artemisia oelandica* (NT), stenmalört *Artemisia rupestris* (NT), sanddådra *Camelina microcarpa* (NT), ölandssolvända *Helianthemum oelandicum* (NT), gullborste *Linosyris vulgaris* (NT), dvärgkämpar *Plantago tenuiflora* (EN), slidsilja *Selinum dubium* (NT), alvarglim *Silene uniflora* ssp. *petraea* (NT), kalkkrassing *Sisymbrium supinum* (NT), strandnål *Bupleurum tenuissimum* (NT) och ävjestarr *Carex viridula* var. *bergrothii* (NT).

Rödlistade fåglar som häckar, eller har häckat i reservatet sedan 1997, är skedand (NT), årta (VU) och storspov (NT).

Området är klassat som riksintresse för naturvården och ligger inom landskapsbildskyddat område på Stora alvaret. I natureservatet ingår Stormarens fågelskyddsområde. Hela reservatet ingår i EU:s nätverk för ekologiskt känsliga miljöer, d.v.s. Natura 2000 både som SPA-område (enligt fågeldirektivet) och som föreslaget pSCI-område (enligt habitatdirektivet). Det är också klassat som ett nationellt bevarandeområde för odlingslandskapet och har klass 1 i bevarandeprogrammet för länets odlingslandskap. Stormaren är ett klass 1 objekt (03G 9h 01) i våtmarksinventeringen som utfördes 1993.

2.5 Kulturhistoriska intresseaspekter

Stormaren-området är en del av Stora Alvaret. Redan under yngre stenålder började människorna att utnyttja alvarets möjligheter; det var i första hand för att bereda bete åt boskapen som man røjde och antagligen brände här. Alvarmarkerna har alltså en mångtusenårig historia som betesmarker (utmark). Åtminstone under historisk tid var det framför allt hästar, ungdjur och får som gick på alvaret, fåren vaktade av en fårvaktare. Den långa kontinuerliga betesdriften och den rika hävdgynnade floran är i sig ett mycket betydelsefullt kulturarv.

2002-12-05

511-7833-99

Inom reservatet är det sparsamt med kända lämningar efter tidigare liv och verksamhet, här finns endast enstaka lämningar registrerade i fornminnesregistret. Ett par av dem har en klar anknytning till just områdets långa historia som betesmark. I väster finns ett vattenhål ("brya") och i reservatsgränsen en ruin efter en byggnad som lär ha tjänstgjort som regnskydd för hästar (Raä nr 143 S Möckeby sn). Ruinen är "sjusidigt rund", ca tio meter i diameter och intill 2,4 meter hög. I sydväst angränsar en kulturlämning av yngre och helt annat slag, en f d skjutbana vars skjutvallar fortfarande finns kvar. Några skjutlavar ligger i reservatets mitt.

Området ingår i världsarvet "Södra Ölands odlingslandskap". Området är även klassat som ett nationellt bevarandeområde för odlingslandskapet och har klass 1 i bevarandeprogrammet för länets odlingslandskap.

2.6 Intressen för friluftslivet

Området är lättgången och ligger nära en större väg men är inte särskilt välbesökt. Vid vägen strax öster om Pilekulla finns en liten parkeringsficka med plats för ca 3 bilar. Stormaren är särskilt vår och höst en välbesökt fågellokal.

Ärendets beredning

Ärendet har initierats av Länsstyrelsen som ett led i arbetet med att genomföra länets plan för säkerställande av naturvårdsobjekt.

Länsstyrelsen har under 1999–2002 utrett områdets naturvärden, skyddsbehov och avgränsning. Ett förslag till beslut och skötselplan har utarbetats under 2001–2002.

Berörda markägare och arrendatorer har informerats vid möten hösten 1999 samt den 18 april 2002.

Förslaget till beslut och skötselplan har remitterats till markägare och nyttjanderättshavare, Naturvårdsverket, Mörbylånga kommun, Skogsvårdsstyrelsen, Föreningen SydostEntomologerna, Ölands Ornitologiska Förening, Ölands Botaniska Förening, Ölands Naturvårn, Ölands hembygdsförbund m fl. (se sändlista). Yttrande har inkommit från Naturvårdsverket, Sveriges Geologiska Undersökning (SGU), Mörbylånga kommun, Ölands Ornitologiska Förening och Ölands Botaniska Förening. Smärre justeringar främst i de beskrivande delarna har skett efter remissgenomgången. Gällande kommunstyrelsens yttrande se vidare under rubriken "Skälen för beslut".

Syfte

Syftet med reservatet är att bevara och förstärka områdets höga natur- och kulturvärden. Syftet ska nås genom att:

2002-12-05

511-7833-99

- Områdets skötsel grundas på den traditionella markanvändningen, dvs bete.
- Mångfalden av växtsamhällen som är representativa för alvaret ska bevaras,
- Mångfalden av växt- och djurarter knutna till alvaret ska bevaras i reproducerande populationer.
- En öppen landskapsbild ska präglade reservatet
- Kulturhistoriska spår och lämningar ska synas som en del i dagens markanvändning.
- Stormaren ska vara en alvarsjö där öppna och kransalgsrika vattenytor dominerar men där inslag av ag, bunkestarr och vassar också finns.

Ändamålet ska tryggas genom att området hålls i en väl avvägd, naturvårdsinriktad beteshävd.

Återkommande röjning av buskvegetation och sly ska ske för att bibehålla och i vissa delar återskapa ett glest buskbevuxet alvar, där stenmurar, fornlämningar, brukningsvägar m.fl. spår efter äldre brukande är synliga.

Områdets tillgänglighet ska främjas genom att enkla stängselövergångar anordnas och informationstavla sätts upp. Tillgängligheten för allmänheten ska styras så att störningar för flora, fauna eller bruket av markerna undviks.

Skälen för beslutet

Stormarens naturreservat är ett representativt exempel på ett byalvar på södra Öland, med väl bevarad kontinuitet i brukande av markslag och landskapselement. I naturreservatet ingår naturbetesmark omgiven av stenmurar samt en alvarsjö. En fornlämning i form av en ruin finns i området. De naturtyper som förekommer i reservatet är alvar och kärr.

På alvaret finns representativa vegetationstyper som alvartorräng, kalkfuktäng, hällmarksalvar, solvändelavhed, fårsvingelhed men även mer ovanliga typer som karstalvar och alvarsjö. Vanliga växtarter är ölandssolvända, backtimjan och brudbröd. Bland rariteterna kan dvärgkämpar, flocksvalting, alvarmalört och kalkkrassing nämnas.

Områdets värde kan påverkas negativt av dikning, vattenreglering och andra åtgärder som förändrar hydrologin, upphörd hävd av naturbetesmarkerna samt av olika exploateringsföretag. Det behöver särskilt skyddas och vårdas och bör därför förklaras som naturreservat.

För att uppnå syftet med naturreservatet kan Kommunstyrelsens yrkande "att vid framtida vattendom ska inga restriktioner tillkomma pga naturreservat" ej beaktas vid vattenverksamhet som berör Stormarens hydrologi.

Vattenverksamhet (vattendomar) prövas i särskild ordning och eventuella verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-områden kräver tillstånd enligt Miljöbalken 7 kap 28 a §.

2002-12-05

511-7833-99

Föreskrifter

För området skall gälla de föreskrifter enligt 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken vilka anges nedan.

Föreskrifterna utgör inte hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med reservatet enligt 7 kap. 6 § miljöbalken och som är närmare angivna i fastställd skötselplan.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. Uppföra byggnad eller anläggning
2. Anlägga väg eller parkeringsplats.
3. Uppföra mast, antenn, vindkraftverk eller liknande anordning.
4. Dra fram luft- eller markledning eller dra fram ledning eller rör i vattnet eller på botten.
5. Anordna upplag annat än tillfälligt för jordbrukets behov.
6. Uppföra stängsel eller annan hägnad för annat än djurhållningens behov.
7. Bedriva täkt av något slag inklusive vattentäkt.
8. Borra, spränga, gräva, schakta, muddra, påla, utfylla eller tippa.
9. Dämna eller invalla.
10. Tillföra växtnäringssämne (exempelvis stallgödsel, handelsgödsel, rötslam) jordförbättringsmedel eller kalk.
11. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel.
12. Jaga fågel i det område som är markerat som skötselområde 1 på skötselplanekartan under tiden 1 april – 31 juli.
13. Plantera eller så träd eller buskar.
14. Införa växt- eller djurart.
15. Framföra motorfordon annat än för jordbrukets behov, för transport av gagnvirke eller i samband med jakt för transport av skjutet högvilt.

2002-12-05

511-7833-99

16. Uppföra dammar eller andra anläggningar i vattenområdet, utföra fyllning och pålning i vattenområdet, leda bort vatten från eller utföra grävning, sprängning och rensning i vattenområdet samt andra åtgärder i vattenområdet som kan leda till att vattnets djup eller läge förändras.
17. Sätta upp tavla, skylt, plakat, affisch eller liknande anordning eller göra inskrift.
18. Utan Länsstyrelsens tillstånd bedriva kommersiell verksamhet. Förbudet gäller ej pågående markanvändning som är tillåten inom reservatet.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om skyldighet för ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktas med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna tåla sådant intrång i området som:

1. Utmärkning av och information om reservatet.
2. Utförande och underhåll av anordningar i och i anslutning till reservatet enligt fastställd skötselplan.
3. Gallring, röjning, avverkning, uppsättning och underhåll av stängsel eller annan skötselåtgärd i syfte att bevara och utveckla naturmiljön och den biologiska mångfalden enligt fastställd skötselplan.
4. Upplåtelse av betesmark eller betesrätt till annan som ägaren skäligen kan godkänna om ägaren inte själv håller betesdjur eller kan finna någon arrendator till marken inom naturreservatet.
5. Tillåta att ytterligare djur sätts in om ägaren och brukaren inte med egna djur kan upprätthålla det betestryck som anges i skötselplanen. Detta kan ske efter beslut av Länsstyrelsen fattat i samråd med markägaren och brukaren.
6. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt mark- och vattenförhållanden.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas i reservatet och om ordningen i övrigt

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. Beträda eller vistas inom det område som är markerat på bifogad beslutskarta, bilaga 1, under tiden 1 april – 31 juli.

2002-12-05

511-7833-99

2. Göra upp eld.
3. Gräva eller dra upp växter med rötterna.
4. Utan samråd med Länsstyrelsen utföra undersökning eller forskning.

Föreskrifterna under C gäller inte markägare och innehavare av särskild rätt för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med naturreservatet och som är angivna under B eller framgår av fastställd skötselplan för området.

Fastställande av skötselplan

Med stöd av 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av till beslutet hörande skötsel- och restaureringsplan (bilaga 3 och 4). Förvaltare för naturreservatet är Länsstyrelsen.

2002-12-05

511-7833-99

Övrigt

I enlighet med gällande lagstiftning (Miljöbalken 7 kap 5 § och Fo om områdesskydd enligt Miljöbalken m.m. 24 §) kan inte beslut fattas om nya skäl eller ytterligare inskränkningar (föreskrifter) som avser naturreservatet utan att markägare och innehavare av särskild rätt till marken får yttra sig.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen, miljödepartementet, se bilaga 7.

Kungörelse

Beslutet skall kungöras i länets författningssamling.

Underskrifter

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Sven Lindgren. Vid handläggningen av ärendet har företrädare för kulturmiljöfunktionen, planfunktionen, rättsenheten samt Helena Lager, naturskyddsfunktionen, deltagit. Föredragande var Susanne Forslund, ansvarig för Naturskyddsfunktionen.

Sven Lindgren

Susanne Forslund

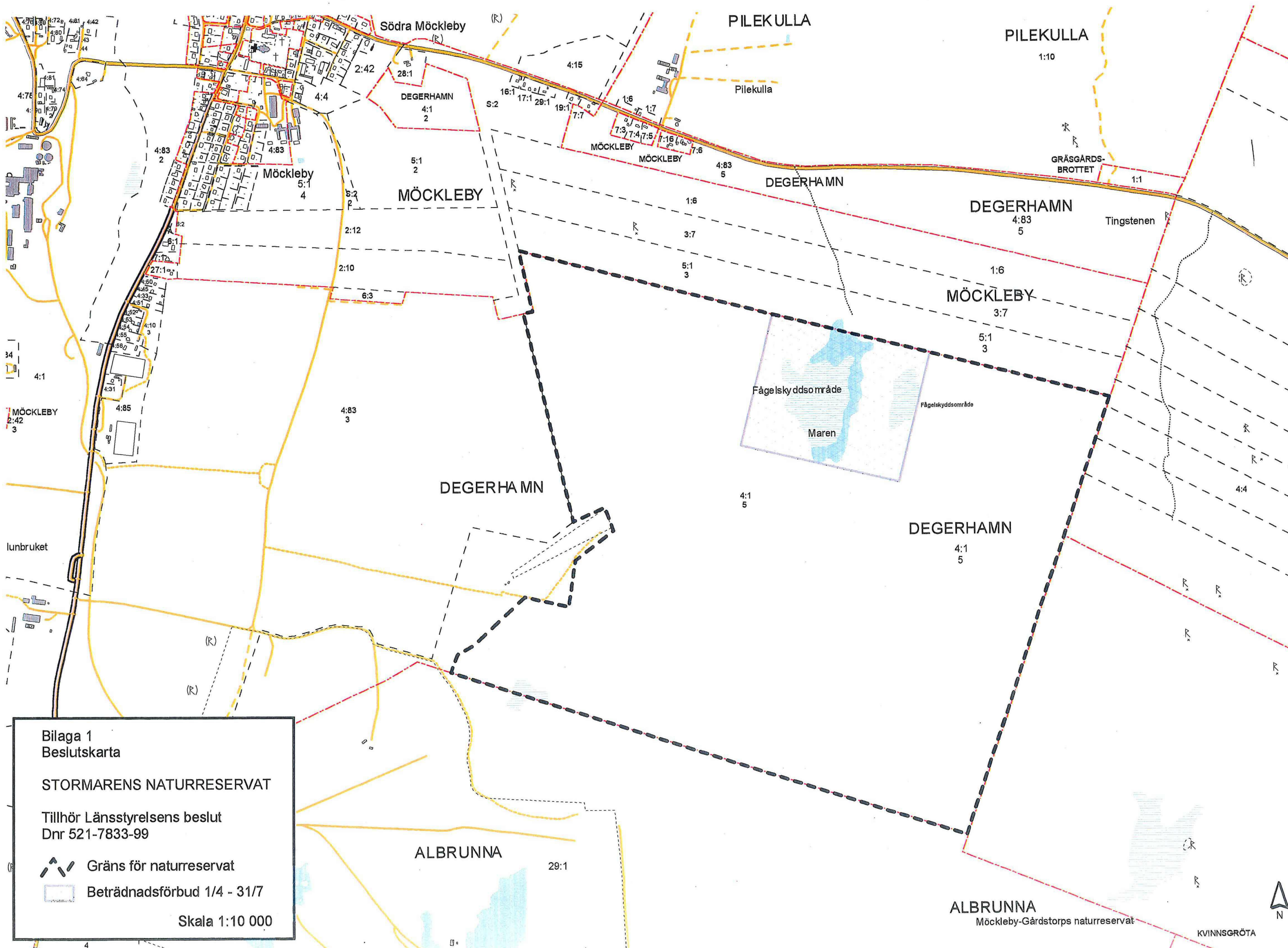
Bilagor

1.	Beslutskarta	4.1	Restaureringsplan
2.	Registeruppgifter	4.2	Karta för restaureringsplan
3.	Skötselplan	5.	Referenslista
3.1	Skötselplanekarta	6.	Artlista
3.2	Vegetationskarta	7.	Hur man överklagar hos
3.3	Vegetationskarta		regeringen

2002-12-05

511-7833-99

Sändlista

Bilaga 1
Beslutskarta

STORMARENS NATURRESERVAT

Tillhör Länsstyrelsens beslut
Dnr 521-7833-99

 Gräns för naturreservat

 Beträdnadsförbud 1/4 - 31/7

Skala 1:10 000

2002-12-05

511-7833-99

BILAGA 2

REGISTERUPPGIFTER

Namn: Stormarens naturreservat

Kommun: Mörbylånga

Församling: Södra Möckleby

Kartblad: Topografiska kartbladet 3G NO
Ekonomiska kartblad 3G9h och 3G9i.

Fastigheter: Degerhamn 4:1

Fastighetsägare: Cementa AB, Box 500, 380 65 Degerhamn

Servitut: Kraftledning

Samfälligheter: Inga

Nyttjanderätter: Inga

Naturvårdsförvaltare: Länsstyrelsen i Kalmar län

Areal: 213,4 ha

Landareal: 212,1 ha

Naturgeografisk region: 14a Ölands och Gotlands alvarområden

Agrar kulturlandskapsregion: 3 Öland och sydöstmåländska slättbygden

Natura 2000 kod SE0330176 (Stora Alvaret)

Naturtyper enligt naturvårdsregistrets indelning:

Myr	2,3 ha
Alvar	168,5 ha
Annan öppen utmark	35,7 ha
Buskrik utmark	4,1 ha
Substratdominerad mark	0,9 ha
Sjö	1,3 ha

Naturtyper enligt EU:s art- och habitatdirektivs indelning:

Kalkrika oligo-mesotrofa vatten med bentiska kransalger 314	1,3 ha
---	--------

2002-12-05

511-7833-99

Enbuskmarker på hedar eller kalkgräsmarker 5130	4,1 ha
Gräsmarker på kalkhällar 6110	0,9 ha
Kalkgräsmarker 6210	3,4 ha
Nordiskt alvar och prekambrisk kalkhällmarker 6280	168,5 ha
Fuktängar med blåtåtel eller starr 6410	32,3 ha
Rikkärr 7230	2,3 ha

Vegetationstyper enligt Nordiska Ministerrådets indelning:

Sumpkärr av rik högstarr-ört-typ 3.4.4.1	2,3 ha
Sumpkärr av rik högstarr-ört-typ, ag-variant 3.4.4.1a	< 0,1 ha
Hällmarksalvar-typ, kalklavhällmarks-variant 5.3.2.1a	1,4 ha
Hällmarksalvar-typ, karstalvar-variant 5.3.2.1b	< 0,1 ha
Fårsvingelalvar-typ 5.3.2.2	101,2 ha
Fårsvingelalvar-typ, ölandssolvända-alvar-typ 5.3.2.2a	58,0 ha
Örtrik ängshavregräsmark-typ, alvar-variant 5.4.1.7b	7,5 ha
Örtrik fuktig gräsmark på kalk, älväxing-variant 5.4.4.2a	18,6 ha
Örtrik fuktig gräsmark på kalk, tok-variant 5.4.4.2b	13,2 ha
Kortskottsvegetation i kalkrika sjöar, strandpryl–kransalgstyp 6.4.2.1	9,3 ha
Långskottsvegetation med kransalger, <i>Chara</i> -typ 6.3.3.1	1,3 ha
Övriga (en- och tokbuskmarker)	0,5 ha

Primära intresseaspekter:

Naturtyper:	Förekommande naturtyper enligt EU:s habitat-direktiv, dvs: Kalkrika oligo–mesotrofa vatten med bentiska kransalger, Enbuskmarker på kalkgräsmarker, Gräsmarker på kalkhällar, Kalkgräsmarker, Nordiskt alvar och prekambrisk kalkhällmarker, Fuktängar med blåtåtel eller starr, Rikkärr.
Landskapselement:	Stenmurar, fornlämning i form av en ruin (Raä nr 143 S Möckeby sn)
Arter:	Rödlistade fåglar som häckar, eller har häckat i reservatet sedan 1997, är stjärtand (NT), skedand (NT), årtä (VU), brunand (VU), vaktel (VU), storspov (NT) och svarthakedopping (VU). Regelbunden födosöks- eller rastplats för smådopping (VU), ängshök (EN), rödspov (VU) och gulärta (NT). Rödlistade arter ur andra organismgrupper inkluderar humlekortvinge <i>Emus hirtus</i> (EN),

2002-12-05

511-7833-99

stäppröksvamp *Lycoperdon decipiens* (VU), gul rotskål *Sowerbyella imperialis* (NT), alvarkösa *Apera interrupta* (NT), alvarmalört *Artemisia oelandica* (NT), stenmalört *Artemisia rupestris* (NT), sanddådra *Camelina microcarpa* (NT), ölandssolvända *Helianthemum oelandicum* (NT), gullborste *Linosyris vulgaris* (NT), dvärgkämpar *Plantago tenuiflora* (EN), slidsilja *Selinum dubium* (NT), alvarglim *Silene uniflora* ssp. *petraea* (NT), kalkkrassing *Sisymbrium supinum* (NT), strandnål *Bupleurum tenuissimum* (NT) och ävjestarr *Carex viridula* var. *bergrothii* (NT).

Befintliga anläggningar: En liten parkeringsficka med plats för ca 3 bilar finns invid landsvägen strax norr om reservatet. I anslutning till parkeringsplatsen finns en stätta och en stig som leder ner mot Stormaren.

Planerade anläggningar: En informationstavla sätts upp vid den befintliga parkeringsfickan. Två stättor sätts upp i anslutning till norra delen av Stormaren.

BILAGA 3

SKÖTSELPLAN FÖR STORMARENS NATURRESERVAT

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Syftet med reservatet är att bevara och förstärka områdets höga natur- och kulturvärden.

- ▶ Områdets skötsel ska grundas på den traditionella markanvändningen, dvs bete.
- ▶ Mångfalden av växtsamhällen som är representativa för alvaret ska bevaras,
- ▶ Mångfalden av växt- och djurarter knutna till alvaret ska bevaras i reproducerande populationer.
- ▶ En öppen landskapsbild ska präglade reservatet
- ▶ Kulturhistoriska spår och lämningar ska synas som en del i dagens markanvändning.
- ▶ Stormaren ska vara en alvarsjö där öppna och kransalgsrika vattenytor dominerar men där inslag av ag, bunkestarr och vassar också finns.

Syftet ska nås genom att området hålls i en väl avvägd, naturvårdsinriktad beteshävd. Återkommande röjning av buskvegetation och sly ska ske för att bibehålla och i vissa delar återskapa ett glest buskbevuxet alvar, där stenmurar, fornlämningar, brukningsvägar m.fl. spår efter äldre brukande är synliga.

Områdets tillgänglighet ska främjas genom att enkla stängselövergångar anordnas och informationstavla sätts upp. Tillgängligheten för allmänheten ska styras så att störningar för flora, fauna eller bruket av markerna undviks.

2. Generella råd och riktlinjer

2.1.1 Hävd och restaurering av alvarmarker

Riktlinjer och åtgärder

Bete

Alvarmarkerna ska hävdas årligen genom bete. Alvartorrängarna ska vid betessäsongens slut vara väl avbetade och kalkfuktängarna ska vara tydligt betespåverkade. Stormarens naturreservat sedan 1996 betat av ca 30 nötkreatur av köttras (Hereford) och av 10 hästar. Sambete med nötkreatur och hästar ger mycket goda förutsättningar för att få en jämn avbetning av framförallt tok och lövsly. Generellt rekommenderar riktlinjerna för alvarbete en djurenhet (d.e.,

2002-12-05

511-7833-99

motsvarar ett vuxet djur av mjölkras) per 6–10 hektar. Dagens betestryck är ca 0,3 d.e./hektar vilket ger ett fint resultat.

Betespåsläpp bör vid normala förhållanden ske i början av maj och hemtagning i oktober–november. Djuren får ej stödutfodras i området.

Restaurering

Vid restaurering bör man prioritera de minst igenväxta delarna där det fortfarande finns grässvål/örtflora mellan buskar och träd. Vid större restaureringsåtgärder är ett ökat bete nödvändigt. Om det råder brist på djur bör restaurering inte ske. Inga restaureringsåtgärder bör utföras under fåglarnas häckningstid.

Föryngringsplanter av löv- och barrträd bör alltid röjas bort och endast enstaka träd eller trädgrupper bör sparas. De enstaka träd som sparas bör vara gamla och/eller ha en utpräglad alvarkaraktär som t ex vindpinade tallar och rotslående s.k. krypgranar. Boträd ska alltid sparas. Grupper med träd kan lämnas som skydd för betesdjuren.

I samband med röjning ska röjningsavfallet tas om hand. Om det är möjligt att forsla bort avfallet utan att det uppstår körskadorna ska detta ske i första hand. I annat fall ska det samlas ihop och brännas på platsen, t ex på röjda områden som saknar grässvål. Bränning får ej ske så att fornlämningar, stenmurar eller berghällar skadas och bör utföras på vårvintern eller senhösten under kontrollerade former.

Bränning som en del av restaureringsarbetet får endast ske i enstaka fall i fuktiga marker med täta tokbestånd. Vid bränning sker ofta en kraftig gödslingsseffekt och oönskade arter som tistlar och backskafting kan få en stor spridning. De bestånd som ska brännas ska vara väl avgränsade och väderlek och årstid ska vara lämplig (svag vind, helst vårvinter). Brandmyndigheten ska alltid informeras i samband med bränning. De avbrända buskar och träd som blir kvar efter bränning ska röjas bort så snart som möjligt och området ska betas samma säsong. Bränning får inte ske av större områden än man har möjlighet att röja och beta direkt efteråt.

Transporter

Motorfordon inom naturreservatet får endast användas i det fall det är nödvändigt för djurhållningen eller övrig skötsel av markerna. Hällmarker och grusalvar med mossor och lavar är mycket känsliga områden och ska i möjligaste mån undvikas för transporter. Områden där körning kan tillåtas är alvartorrängar med tät grässvål och bara hällmarker utan mossor och lavar. Transporterna ska i största möjliga mån ske på frusen mark.

2.1.2 Skötsel av fornlämningar och andra kulturhistoriska spår

Riktlinjer och åtgärder

Befintliga stenmurar ska så långt det är möjligt användas som hägnader. Om murarna inte räcker till bör de kompletteras med t ex elhägn som anläggs över eller så nära muren som möjligt, så att ingen obetad zon uppstår. Kompletterande

2002-12-05

511-7833-99

stängsel bör planeras så att det håller djuren hägnade från båda håll för att undvika dubbla hägn.

Träd- och buskvegetation som hotar att radera en mur ska tas bort.

2.1.3 Flora- och faunavård

Alvarmalört växer gärna i enbuskar och vid röjning bör hänsyn tas till detta. Alvarmalörten är klonbildande och syns oftast endast som sterila blad, men i de fall den blommar är det oftast i buskarna. För att bevara artens genetiska variation bör buskar med blommande individer markeras inför röjningar och sparas i största möjliga mån.

Ingen särskild hänsyn utöver reservatsbeslutets föreskrifter behöver tas för de övriga rödlistade arterna i nuläget.

3. Åtgärder i skötselområden

Området utgör en betesfälla men är indelat i två skötselområden (se skötselplanekarta). Skötselområde 1 består av det område som tidigare utgjorde Stormarens fågelskyddsområde. Skötselområde 2 består av omgivande alvarmarker och är indelat i fyra delområden.

Åtgärderna har prioriteras från 1 till 3, där prioritet 1 är högsta prioritet och ska var utförd senast 2003. Prioritet 2 ska utföras senast 2005 och prioritet 3 senast 2010.

Kvalitetsmålen för hela reservatet finns samlade under rubriken 3.3.

3.1 Skötselområde 1 (20,2 ha), f.d. fågelskyddsområdet

Beskrivning

Stormaren är belägen i en svacka i berggrunden, vilket gör att den är djupare och har mäktigare sediment än andra alvarsjöar. Den håller vatten året om. Centralt i sjön finns ett område med bladvass, bunkestarr och ett litet agbestånd. Kantzonerna består bl a av knappsäv, vattenklöver och vattenpilört och i östra delen finns zoner med vassar och bunkestarrtuvor. De öppna vattenytorna finns främst i norr och söder och är bevuxna med kransalger och gäddnate.

Öster om Stormaren ligger en tillfällig vattensamling, d v s en vät. Här består vegetationen bland annat av hundstarr, agnsäv, bunkestarr, blåtåtel, ryltåg, gåsört, flocksvalting, ältranunkel, dyveronika, lökgamander, knappsäv, vattenpilört, brunmossor och låga tokbuskar. I omgivningarna finns också lokaler för de två rödlistade svamparna stäppröksvamp och gul rotskål.

2002-12-05

511-7833-99

Fuktängar omger de två våtmarkerna. Vegetationen domineras av växter som ängsvädd, krissla, strandlysing, kärrkavle, sumpförgätmigej, strandklo, kärrkavle och luddkrissla.

I öster och i sydväst tar flacka och tunnjordiga alvarmarker vid. Grusalvaren domineras av ölandssolvända, masklav, snölav, fältmalört, spåstistel och fetknoppar. Här finns också en hel del blåeld som troligen spridits från vägen.

Omfattande röjningar har utförts i området i flera omgångar, senast hösten 2001. Bland annat har flera större björkdungar avverkats i östra delen och området som omger Stormaren är idag helt öppet.

Målet är att Stormaren är en alvarsjö där minst 0,5 ha utgörs av öppna vattenytor. De fuktängar som omger sjön ska var helt öppna.

Skötselmål

- ▶ Årligt bete
- ▶ Skötsel och underhåll av högvassarna så att minst halva sjöns areal består av öppna och kransalgsrika vattenytor.
- ▶ Skötsel och underhåll av fuktängarna så att de bibehålls helt öppna. Endast i övergången mot andra naturtyper får spridda, små buskage förekomma (< 10 % täckning).

Åtgärder

- ▶ Bränning av vassarna i östra delen, se restaureringsplan bilaga 4.
- ▶ Underhållsröjning av främst fuktängarna.

Prioritet: 1

3.2 Skötselområde 2

Delområde 2:1 (30,8 ha), västra delen

Beskrivning

I delområdet finns flera stråk med tjockare jordar där fuktängar förekommer. I norra delen finns en fuktäng som delvis växer igen med tok och enstaka unga träd (oxel och hagtorn). Fältskiktet är tuvigt och består främst av älväxing, hirsstarr, slankstarr, krissla och toppfrossört.

Norr om "skjutbanehögen" finns ytterligare fuktängar tillsammans med tre små våtar. Dessa fuktängar är våtare och domineras av blåtåtel, brunmossor, krypvide, gåsört och krussilja. I kanterna kommer en del olikåldriga tokbuskar in. I kanten av våtarna växer även rosmarinvide och lökgamander. Öster om den våt som ligger närmast muren finns ett långsmalt buskage av tät tok, en, tall och björk som troligen spridit sig från skogen på andra sidan muren. Öster om den sydligaste av de tre våtarna ligger en liten frisk torräng där det bl a växer alvarmalört, praktbrunört och rödklint.

2002-12-05

511-7833-99

I söder finns en fin och öppen fuktäng som omger ett parti med vätar. Gåsört, blååtåtel, blodrot, smalruta, ärtstarr, krypvide, lökgamander, ängsvädd och strandlysing är några av arterna i fuktängen. I våtarna växer bl a dikesveronika och dvärgkämpar. Längst i sydost går ett stråk med omväxlande fuktängar och friska torrängar. Dessa växer delvis igen med tok- och enbuskar och enstaka träd av björk, tall och gran.

Mellan fuktängarna är alvarjordarna tunna. Grusalvar med fårsvingelhed dominerar, men solvändehedar finns också.

Där den mur som går söder om Maren (i OSO–VNV riktning) ansluter till den västra muren finns en sjusidigt rund ruin som är ca 2 m hög och har 0,5 m tjocka väggar. I norra och södra kanten finns öppningar och inne i ruinen ligger en 7 m lång stock. Ruinen är nu fränhågnad och i den växer bl a kardborre och knylhavre. Byggnaden har enligt fornlämningsregistret tidigare fungerat som regnskydd för hästar.

Muren i väster är i stort hel och välhållen. Den är kompletterad med eltråd på östra sidan. I sydväst är muren i mycket dåligt skick och bitvis helt borta.

Målet är att området ska vara en bitvis buskbärande alvarmark med en mosaik av sänkor med fuktängar omväxlande med flacka, tunnjordiga alvar. Fuktängarna ska vara öppna eller glest buskbevuxna (> 10 % buskar).

Skötsel mål

- ▶ Årligt bete
- ▶ Underhåll av ruinen och stenmurar .

Åtgärder

- ▶ Röjning av tok samt unga träd i fuktängarna. Se restaureringsplan, bilaga 4.
- ▶ Avverkning av träd. Se restaureringsplan, bilaga 4.
- ▶ Underhållsröjning.

Prioritet 2

Delområde 2:2 (34,4 ha)

Beskrivning

Delområdet domineras av tunnjordiga grusalvar. Både fårsvingelhed och solvändehed förekommer. Vegetationen består bl a av ölandssolvända, fårsvingel, våtfibblor, storven, gulsporre, brunört, kalkkrassing, alvarglim och på sina ställen gulreseda och blåeld. I några sprickor finns små inslag av tok och en.

I norra delen av delområdet ligger några mindre fuktängar som övergår i fårsvingelhed i kanterna. I den nordostliga fuktängen finns en större tall och en del oxel och nypon. I fuktängen som ligger längre söderut sker en viss igenväxning av en.

2002-12-05

511-7833-99

Målet är att området ska vara en trädlös alvarmark där flacka, tunnjordiga alvar dominerar och bildar en mosaik med ryggar med tjockare jordar.

Skötsel mål

- ▶ Årligt bete.
- ▶ Underhåll av stenmurar.

Åtgärder

- ▶ Röjning av främst enbuskar i fuktängarna, se restaureringsplan bilaga 4.
- ▶ Avverkning av enstaka träd, se restaureringsplan bilaga 4.
- ▶ Underhållsröjning.

Prioritet 2

Delområde 2:3 (32,4 ha)

Beskrivning

I nordvästra delen ligger en hållmark som delvis är täckt av mycket tunna jordar. Här växer bl a luddlosta, alvarfibbla och vit fetknopp på mosskuddarna. I sprickorna har slån, tok, en unga oxlar och några tallar fått fäste.

I västra kanten av området går ett stråk med torrängar och fuktängar i nord-sydlig riktning. Den norra delen av stråket består av torrängar, som på sina ställen är blockrika, samt en liten fuktäng. Torrängarna är välbetade och här finns typiska växter som brudbröd, jordtistel, solvända, småfingerört, lundtrav, vildlin, ängshavre, luddhavre och vårbrodd. Den sydligaste torrängen är något friskare och har därmed frodigare vegetation med t ex rödklint, praktbrunört, ljung, krissla, knägräs, darrgräs och gulkämpar. I kanterna sker en viss igenväxning med enbuskar, tok och enstaka tallar och björkar. Stråket fortsätter söder om muren med en större fuktäng med en hel del tok. Blåtåtel, blodrot, krypven, älväxing, lökgamander och slankstarr är växter som dominerar fuktängarna. Det slutar i söder med en långsmal, frisk torräng med igenväxning av en. Här finns också flera kloner av alvarmalört.

Största delen av delområdet utgörs dock av grusalvar och hållmarksalvar. Grusalvaren dominerar av vackra solvändelavhedar med ölandssolvända, såpört, timjan, bergsskrabba, alvarglim, fältsippa och fältvädd. I södra delen har hållmarksalvaren inslag av karst och här finns öppna sprickor med tydliga spår av snäckbete. Andra sprickor är mer eller mindre jordfyllda och i dem finns bl a tulkört, buskviol, oxbär, ölandsmåra och getrams.

Målet är att området ska vara en trädlös alvarmark med en mosaik av ryggar med tjockare jordar omväxlande med flacka, tunnjordiga alvar. Norra delen av området ska, på grund av närheten till Stormaren, vara helt fritt från buskar, medan höjdryggarna i söder kan ha enstaka grupper av buskar.

Skötsel mål

- ▶ Årligt bete.
- ▶ Underhåll av stenmurar.

2002-12-05

511-7833-99

Åtgärder

- ▶ Avverkning av träd (främst tall och björk) i hela området. Se restaureringsplan, bilaga 4.
- ▶ Røjning av buskvegetation, se restaureringsplan, bilaga 4.
- ▶ Underhållsrøjning.

Prioritet 2

Delområde 2:4 (95,4 ha), östra delen

Beskrivning

Området består till största delen av grusalvar i form av fårsvingelhedar och solvändehedar. Inslag av hållmarker finns också. Flera av dessa grusalvar är kuperade i mycket liten skala och på "höjderna" finns vackra solvändehedar med ölandssolvända, alvarglim, bergsskrabba, såpört m.m. och i svackorna finns små, små fuktängar med dominans av älväxing. I vissa svackor växer det tok och även slån. I kanterna på flera av "höjderna" finns kalkstensterrasser i miniformat. Den rosenvingade gräshoppan förekommer rikligt på dessa grusalvar.

I nordöstra hörnet finns ett fuktstråk som går i nord-sydlig riktning. Delar av stråket består av öppen fuktäng med bl a blåtåtel, älväxing, krypvide, slankstarr, agnsäv och åkermyntha. Andra delar växer igen med främst tok och björk, men också med en och tall i de högre och torrare lägena. Ytterligare tre större fuktstråk finns i delområdet. Det ena ligger strax SO om Maren och består av tokbevuxna fuktängar samt små höjdryggar som är starkt igenvuxna med enbuskar. Det andra ligger i väster, söder om Maren, och består förutom av fuktängar också av flera större våtar. Fuktängarna växer igen med björk, tok och en. I södra delen ligger det tredje fuktstråket som domineras av fuktängar som växer igen med tok men också med björk och enstaka tallar. Endast små fläckar med öppen fuktäng förekommer. Alvargräshoppa finns på flera ställen på dessa tjockare jordar. Alvarmalört förekommer också med flera kloner.

Söder om våtarna ligger några små, långsträckta höjdryggar med friska torrängar. Här dominerar växter som solvända, jordklöver, ljung, jordtistel, knägräs och praktbrunört. Här finns också en del enbuskar samt enstaka björkar.

Murarna är både i öster och söder i dåligt skick. De är förstärkta med två eltrådar.

Målet är att området ger ett öppet och trädöst intryck där tunnjordiga grusalvar dominerar. I sänkorna finns fuktängar som till högst 25 % täcks av buskar.

Skötsel mål

- ▶ Årligt bete.
- ▶ Underhåll av stenmurar.

Åtgärder

- ▶ Avverkning av träd (främst björk). Se restaureringsplan, bilaga 4.

2002-12-05

511-7833-99

- ▶ Rökning av buskvegetation, främst i fuktängarna. Se restaureringsplan, bilaga 4.
- ▶ Underhållsrökning.

Prioritet 2

3.3. Kvalitetsmål för Stormarens naturreservat

Kvalitetsmål för prioriterade naturtyper

- ▶ Att bevara och skapa förutsättningar för den mosaik av vegetationstyper som är kännetecknande för välhävdade öländska alvarmarker.
- ▶ Stormaren ska vara en alvarsjö med inslag av ag, bunkestarr och vassar.
- ▶ Minst halva sjöns areal ska bestå av öppna och kransalgsrika vattenytor.
- ▶ De fuktängar som omger Stormaren, samt de som omger väten öster om Stormaren, ska vara helt öppna. Endast i övergången mot andra naturtyper får spridda, små buskage förekomma (< 10 % täckning).

Kvalitetsmål för prioriterade arter

Det övergripande målet är att bevara och skapa förutsättningar för arter som är representativa för växt- och djursamhällen i öländska alvarmarker. Det innebär att:

- ▶ Rödlistade växter som alvarmalört, stenmalört, ölandssolvända, gullborste, dvärgkämpar, slidsilja, kalkkrassing och alvarglim ska bevaras i föryngrande populationer.
- ▶ Skedand, sothöna, enkelbeckasin och rödbena ska häcka i området årligen.
- ▶ Årta, stjärtand och skrattnås ska häcka regelbundet i området.

Mål för prioriterade landskapselement

- ▶ De fornlämningar och kulturhistoriska spår (t ex stenmurar, ruiner) som finns i området ska bevaras och vara väl synliga.
- ▶ De stenmurar som omgärdar betesmarkerna ska vara väl skötta.

4. Jakt

Inom skötselområde 1 (gamla fågelskyddsområdet, se skötselplanekarta bilaga 3.1) är all fågeljakt förbjuden under tiden 1 – 31 juli. I övrigt finns inga restriktioner utöver vad som föreskrivs i jaktlag och jaktvårdsförordning.

5. Friluftsliv och turism

Inom skötselområde 1 (gamla fågelskyddsområdet, se skötselplanekarta bilaga 3.1) råder beträdnadsförbud mellan 1 april och 31 juli. Området är lättgången och ligger nära en större väg. Vid vägen strax öster om Pilekulla finns en liten parkeringsficka med plats för ca 3 bilar. I anslutning till parkeringsplatsen finns en stätta och en informationstavla kommer att sättas upp under 2002.

6. Tillsyn, dokumentation och uppföljning

6.1 Årlig dokumentation av skötselåtgärder

Betetrycket i området ska dokumenteras årligen genom att länsstyrelsen skickar ut blanketter till berörda brukare. Brukaren rapporterar då bl a djurslag, djurantal och vilken period området betats.

6.2 Biologisk dokumentation och inventeringar

Länsstyrelsen ansvarar för att biologisk dokumentation och inventeringar utförs.

6.3 Uppföljning av skötselmål

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av skötselmålen sker. Denna uppföljning sker till stor del i samarbete med brukarna. I blanketten för uppföljning av betetryck (se 6.1.) finns flera frågor som behandlar skötseln och gott om utrymme att ange egna iakttagelser. En del av uppföljningen kan också ske genom kontroll av brukarnas miljöstödsåtaganden (görs minst vart femte år).

2002-12-05

511-7833-99

6.4 Uppföljning av kvalitetsmål

Länsstyrelsen ansvarar för att den biologiska uppföljning sker så att kvalitetsmålen för reservatet uppnås. Uppföljningen ska ske i enlighet med den uppföljningsplan för länets skyddade områden som är under framtagande.

Uppföljning ska ske i reservatet bl a avseende:

- ▶ Fågelinventering av Stormaren ska ske minst vart femte år.
- ▶ Vegetationstypernas artsammansättning och utbredning ska följas upp minst vart tionde år.
- ▶ Täckningen av buskar och träd i skötselområde 1 ska följas upp minst vart tionde år.
- ▶ Stormarens bottenvegetation ska inventeras minst en gång vart tjugonde år (jfr Sterner 1926).

Metodik och frekvens för uppföljningen fastställs i den kommande uppföljningsplanen.

7. Kostnader och finansiering

Markägaren/brukaren svarar för kostnader i samband med betesdrift, uppsättning och underhåll av stängsel. Brukare som erhåller miljöstöd står för röjning av områden som ingår i alvarplanens röjningsbeting, underhållsröjning liksom övriga åtaganden som ingår i miljöstödsbeslutet.

Gallring, röjning och övrig skötsel av träd- och buskskikt, delar av kostnaden för stängsling, uppförande och underhåll av anordningar för friluftslivet, framställning och utplacering av informationsskyltar, utmärkning av reservatets gräns, tillsyn och uppföljning bekostas av staten via vårdanslag eller särskilda projektmedel för förvaltning och restaurering så länge inte anna ersättning utgår för detta. Gagnvirke vid avverkningar tillfaller markägaren.

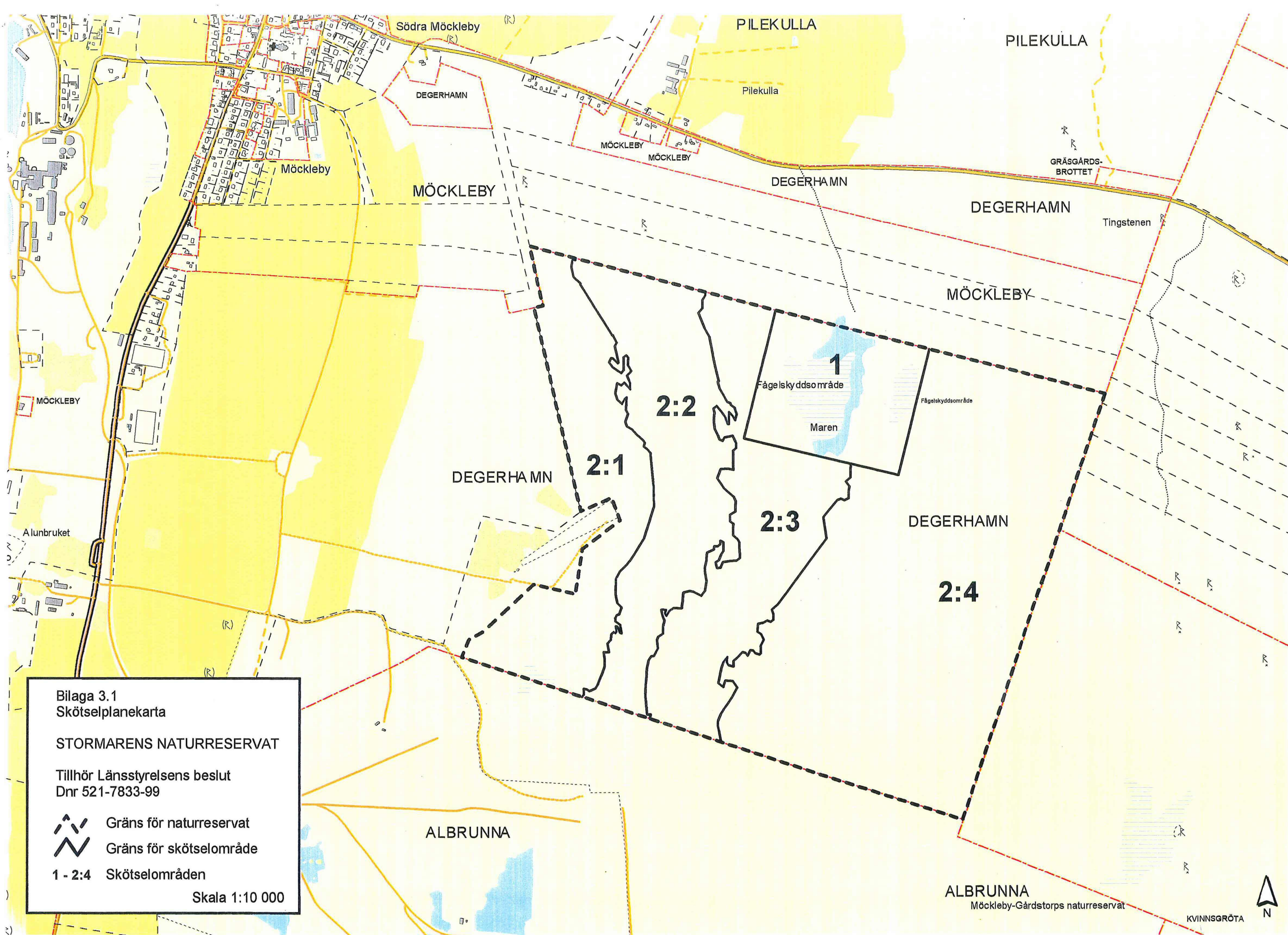
2002-12-05

511-7833-99

8. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Vem	Prioritet	Finans
Betesdrift	Årligen	Hela reservatet	Brukaren	1	Miljöstöd
Avverkning av träd	Etappvis	Gräsmarker och alvar	Lst, brukare som har röjbeting i alvarplan	2	Vårdanslag, projektmedel, miljöstöd
Röjning av buskar	Etappvis	Gräsmarker och alvar	Lst, brukare som har röjbeting i alvarplan	2	Vårdanslag, projektmedel, miljöstöd
Underhållsröjning	Regelbundet	Gräsmarker och alvar	Brukare som erhåller miljöstöd	1	Miljöstöd
Gränsmarkering	2002	Reservatsgräns	Lst	2	Naturvårdsverket
Informations-tavlor	2002	Vid parkeringsficka	Lst	2	Projektmedel
Uppföljning av skötselmål	Årligen	Hela reservatet	Lst	1	Vårdanslag, projektmedel
Uppföljning av kvalitetsmål	Regelbundet enl. skötselplan och uppföljningsplan för länet	Berörda naturtyper och arter	Lst	1	Vårdanslag, projektmedel

Prioritet 1 är högsta prioritet och dessa åtgärder ska vara utförda senast 2003.
Prioritet 2 ska utföras senast 2005 och prioritet 3 senast 2010.

Bilaga 3.1
Skötselplanekarta

STORMARENS NATURRESERVAT

Tillhör Länsstyrelsens beslut
Dnr 521-7833-99

 Gräns för naturreservat
 Gräns för skötselområde

1 - 2:4 Skötselområden

Skala 1:10 000

ALBRUNNA
Möckleby-Gårdstorps naturreservat

KVINNSGRÖTA

N

Bilaga 3.2
Vegetationskarta enligt Habitatdirektivets naturtyper

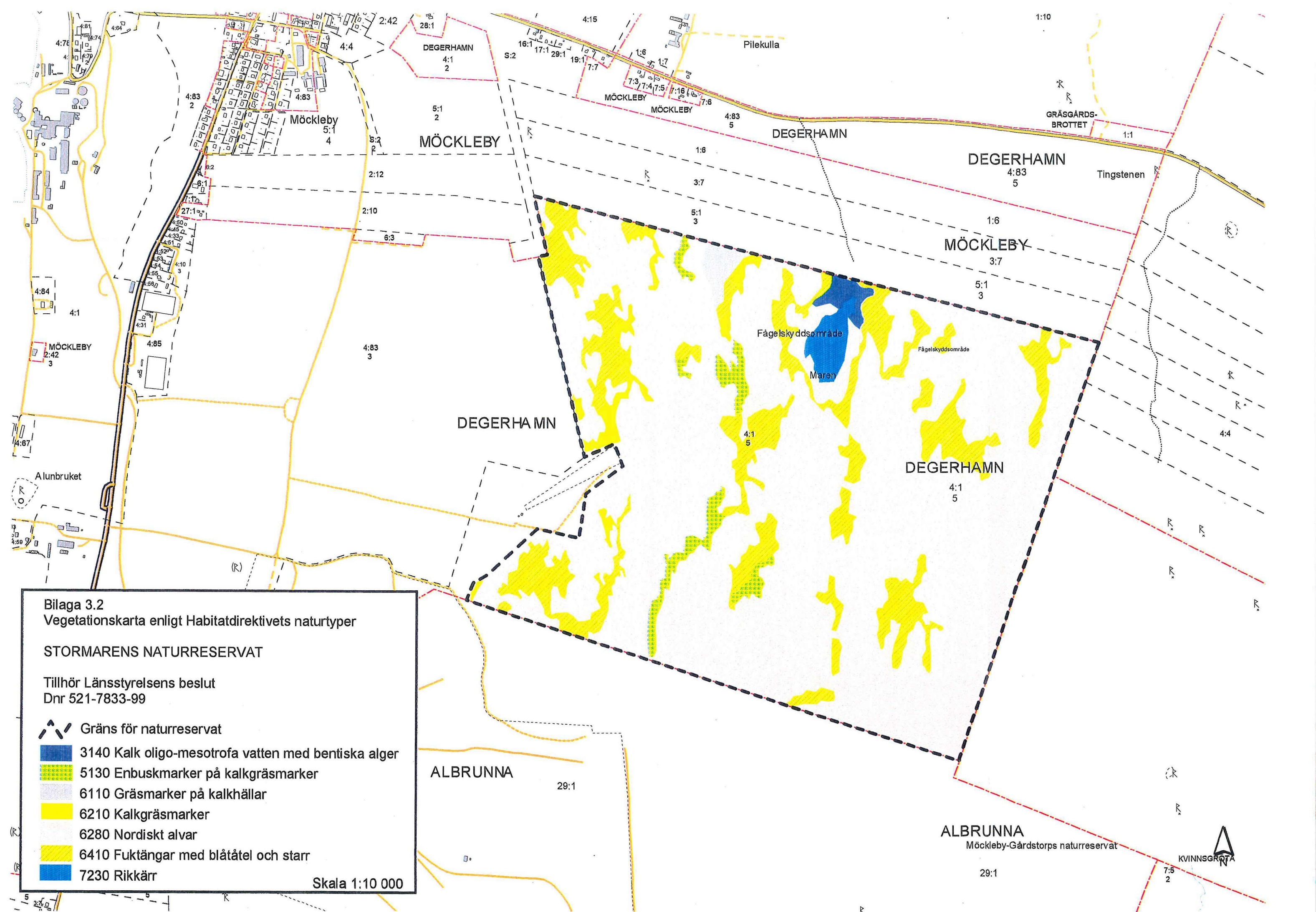
STORMARENS NATURRESERVAT

Tillhör Länsstyrelsens beslut
Dnr 521-7833-99

Gräns för naturreservat

- 3140 Kalk oligo-mesotrofa vatten med bentiska alger
- 5130 Enbuskmarker på kalkgräsmarker
- 6110 Gräsmarker på kalkhällar
- 6210 Kalkgräsmarker
- 6280 Nordiskt alvar
- 6410 Fuktängar med blåttåtel och starr
- 7230 Rikkärr

Skala 1:10 000

Bilaga 3.3
Vegetationskarta enligt Nordiska Ministerrådets naturtyper

STORMARENS NATURRESERVAT

Tillhör Länsstyrelsens beslut
Dnr 521-7833-99

 Gräns för naturreservat

 3.3.4.2 Sumpkärrvegetation, vass-säv-typ

 5.3.2.1. Hällmarksalvar, kalklavhällmarks-variant

 5.3.2.2. Fårsvingelalvar

 5.4.1.7 Örtrik ängshavregräsmark

 5.4.4.2a Örtrik fuktig gräsmark på kalk, älväxing-variant

 5.4.4.2b Örtrik fuktig gräsmark på kalk, tok-variant

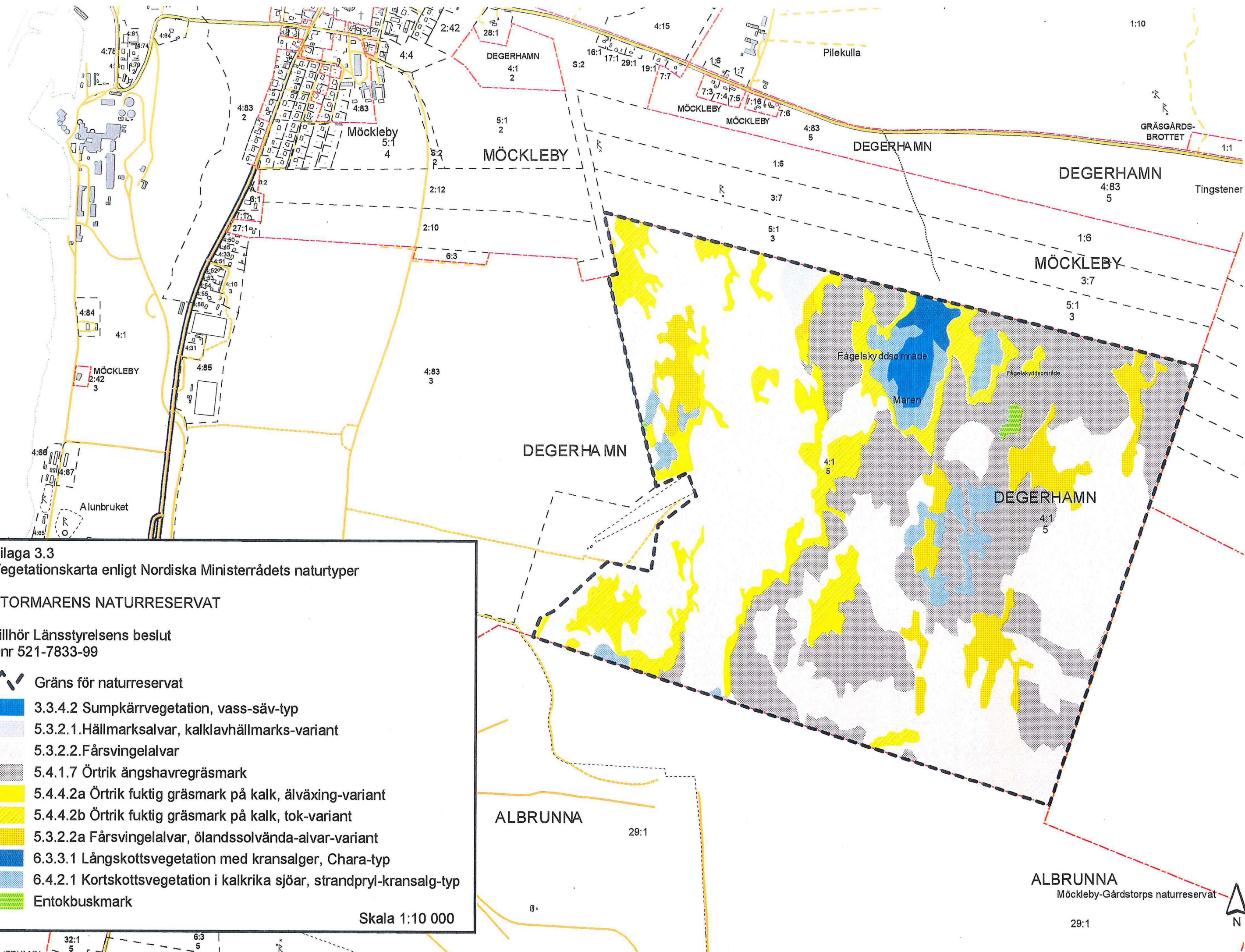
 5.3.2.2a Fårsvingelalvar, ölandssolvända-alvar-variant

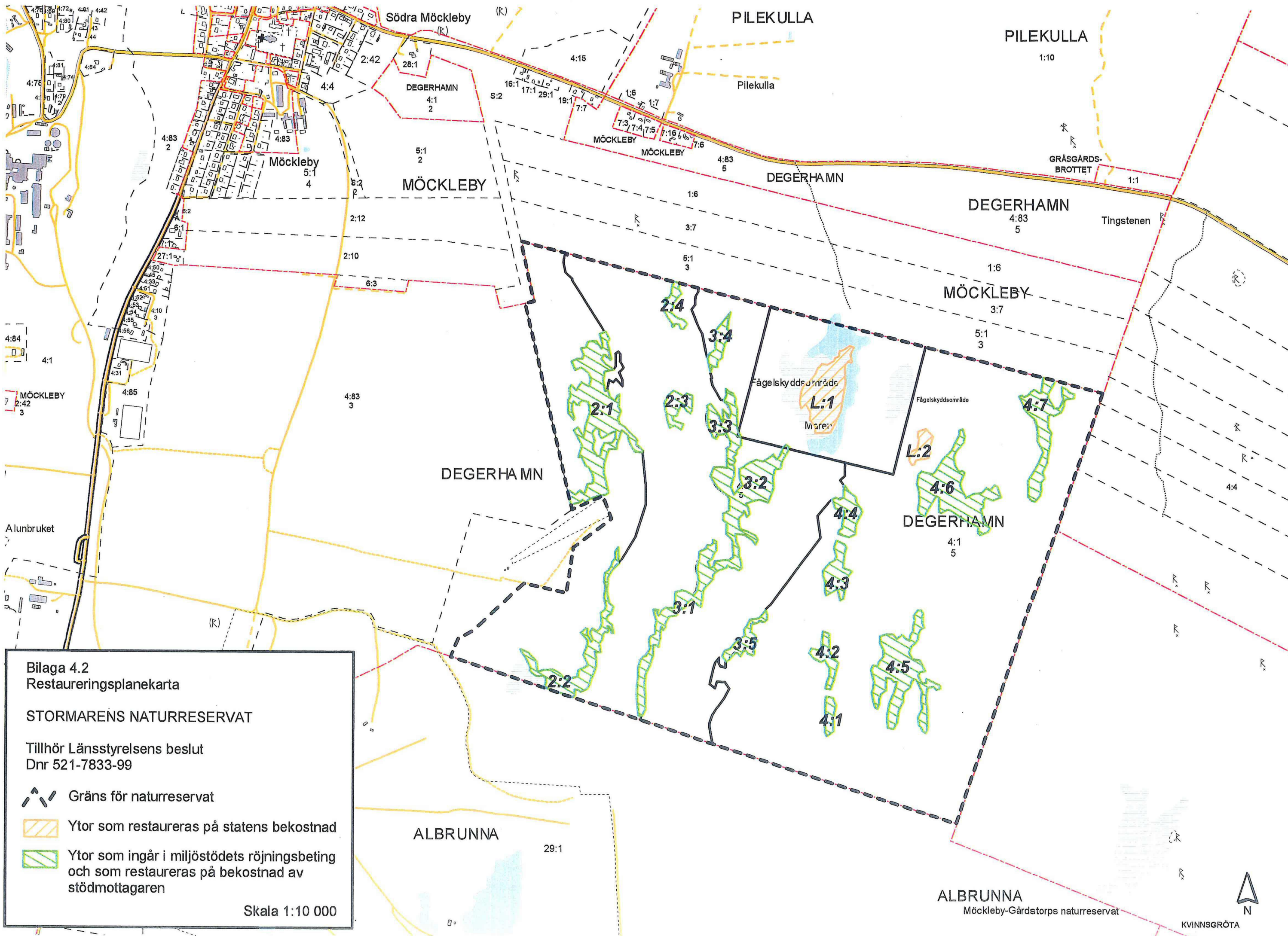
 6.3.3.1 Långskottsvegetation med kransalger, Chara-typ

 6.4.2.1 Kortskottsvegetation i kalkrika sjöar, strandpryl-kransalg-typ

 Entokbuskmark

Skala 1:10 000

2002-12-05

511-7833-99

BILAGA 4.1

RESTAURERINGSPLAN FÖR STORMARENS NATURRESERVAT

Denna restaureringsplan gäller för åren 2002 – 2005. Områden numrerade L1 – L2 ska restaureras på statens bekostnad. Områden numrerade 2:1 – 4:7 (se bilaga 4.2) ingår i brukarens miljöstödsåtagande och ska utföras under åren 2002 – 2004 på stödmottagarens bekostnad. Se skötselplanen, bilaga 3, för en mer utförlig beskrivning av skötselområdena.

Prioritet 1 är högsta prioritet och dessa åtgärder ska vara utförda senast år 2003. Prioritet 2 ska utföras senast 2005 och prioritet 3 senast 2010.

Skötselområde 1

Område L:1 (2,3 ha) utgörs av högvassar med inslag av bunkestarr och ag. Bränning av vassar i de centrala delarna av Stormaren. Prioritet 1, senast 2003.

Skötselområde 2

Delområde 2:1

Område 2:1 (4,2 ha) utgörs av en fuktäng som bitvis är igenvuxen med olikåldrig tok. I sydvästra delen finns en hel del tall, björk, tok och en. Rójning av buskar så att högst 25 % av marken täcks av buskar. Avverkning av träd, främst tall och björk. Prioritet 1.

Område 2:2 (1,9 ha) utgörs av fuktängar och friska torrängar som delvis är igenvuxna med tok och en samt enstaka björk och tall. Rójning av buskar så att högst 25 % av marken täcks av buskar. Avverkning av träd. Prioritet 1.

Delområde 2:2

Område 2:3 (0,6 ha) består i norra delen av en fuktäng med igenväxning av tok. Södra delen är något torrare och här finns även enbuskar. Rójning av buskar så att mindre än 10 % av marken täcks av buskar. Prioritet 1.

Område 2:4 (0,4 ha) utgörs av en fuktäng med igenväxning av främst tok, men också av oxel, nypon och tall. Rójning av buskar så att mindre än 10 % av marken täcks av buskar. Avverkning av träd. Prioritet 1.

2002-12-05

511-7833-99

Delområde 2:3

Område 3:1 (1,8 ha) utgörs av stråk med friska torrängar bitvis igenväxande med främst enbuskar. Røjning av buskar så att området blir en öppen mark med enstaka grupper av buskar, gärna av olika slag, ålder och utseende. Mindre än 10 % av marken får vara täckt av buskar. Prioritet 2.

Område 3:2 (2,9 ha) är en fuktäng med mycket tok. Røjning av buskar så att området blir en glest buskbevuxen mark, med en mosaik av helt öppna partier och områden där buskar av olika slag, ålder och utseende skuggar marken. Mindre än 25 % av marken får täckas av buskar. Prioritet 2.

Område 3:3 (1,1 ha) utgörs av en frisk torräng med enbuskar, enstaka tallar och björkar. Tok finns i kanterna. Røj bort alla träd. Røjning av enbuskar så att området blir en öppen mark med enstaka grupper av buskar av olika slag, ålder och utseende. Mindre än 10 % av marken får vara täckt av buskar. Røjning av tok så att mindre än 25 % av marken är täckt av buskar. Prioritet 2.

Område 3:4 (0,5 ha) utgörs av en fuktäng med tok i södra och västra kanten. Røjning av buskar så att området blir en öppen mark med enstaka grupper av buskar av olika slag, ålder och utseende. Mindre än 10 % av marken får vara täckt av buskar. Prioritet 2.

I område 3:5 (0,6 ha) är en torräng med enbuskage. Røjning av buskar så att området blir en öppen mark med enstaka grupper av buskar av olika slag, ålder och utseende. Mindre än 10 % av marken får vara täckt av buskar. Prioritet 2.

Delområde 2:4

L:2 (0,4 ha) är en liten buskmark strax öster om Stormaren med igenväxning av både en- och tokbuskar. Røjning av buskar så att högst 25 % finns kvar. Prioritet 1, senast hösten 2003.

I områdena 4:1 – 4:4 (totalt 2,4 ha) sker igenväxning av björk, tok och en. Røjning av buskar så att områdena är öppna marker med enstaka grupper av buskar av olika slag, ålder och utseende. Mindre än 10 % av marken får vara täckt av buskar. Prioritet 2.

Område 4:5 (2,9 ha) är en fuktäng som är mer eller mindre igenvuxen med tok, björk och enstaka tallar. Avverkning av träd. Den större björkdungen kan eventuellt sparas som skydd för djuren. Røjning av buskar så att området efter röjningsinsatserna är en glest buskbevuxen mark, med en mosaik av helt öppna partier och områden där buskar av olika slag, ålder och utseende skuggar marken. Mindre än 25 % av marken får täckas av buskar och träd. Prioritet 2.

Område 4:6 (2,8 ha) är av tokbevuxta fuktängar och torrängsryggar med enbuskar. Røjning av buskar så att mindre än 25 % av marken täcks av buskar. Prioritet 2.

2002-12-05

511-7833-99

Område 4:7 (1,7 ha) utgörs av en fuktäng som bitvis är igenvuxen med tok och björk i fuktigare delar och med en och tall i torrare delar. Avverkning av träd. Rójning av buskar så att området blir en glest buskbevuxen mark. Mindre än 25 % av marken får täckas av buskar.

2002-12-05

511-7833-99

BILAGA 5

REFERENSLISTA

- Axelsson, R., Janzon, K. och Rahmqvist, S. 1996. Det medeltida Sverige. 4:3
Öland. Riksantikvarieämbetet.
- Bruce, N. 1964. Studier over coleopterfaunan i vätarna på Ölands alvar. *Opuscula Entomologica Supplementum XXVI*.
- Carlsson, D. 1987. Regionindelning av det agrara kulturlandskapet i Sverige. Ur: Natur- og kulturlandskapet i arealplanläggningen. I. Regionindelning av landskap. Nordiska Ministerrådet Miljörapport 1987:3.
- Cederberg, B. och Löfroth, M. (red.). 2000. Svenska djur och växter i det europeiska nätverket Natura 2000. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Forslund, M. (red.) 2001. Natur och kultur på Öland. Länsstyrelsen Kalmar län.
- Horn af Rantzien, H. 1951a. Macrophyte vegetation in lakes and temporary pools of the alvar of Öland, south Sweden. I. The alvar and its amphibious vegetation. *Svensk Botanisk Tidskrift* 45: 72–120.
- Horn af Rantzien, H. 1951b. Macrophyte vegetation in lakes and temporary pools of the alvar of Öland, south Sweden. II. The aquatic vegetation. *Svensk Botanisk Tidskrift* 45: 483–497.
- Hylander, K. 1994. Våtmarksinventering av Öland 1993. Länsstyrelsen i Kalmar län informerar 1994:3.
- Königsson, L-K. 1968. The holocene history of the Great Alvar of Öland. *Acta Phytogeographica Suecica* 55.
- Liderfeldt, D. 2000. Distribution patterns of freshwater gastropods on the Great Alvar of Öland, Sweden. Manuskript.
- Lindell, L. 2000. Inventering av Ölands fågelskyddsområden. *Calidris* 29: 30–35.
- Löfroth, M. 1997. Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000. Naturvårdsverket.
- Påhlsson, L. (red.) 1998. Vegetationstyper i Norden, 3 uppl. TemaNord 1998:510. Nordiska Ministerrådet.
- Påhlsson, L. (red.). 1999. Markanvändningsformer och vegetationstyper i nordiska odlingslandskap. TemaNord 1999:555. Nordiska Ministerrådet.
- Rodebrand, S. 1979. En våtmarksinventering på Öland. *Calidris* 8:133-150.
- Rudmark, L. 1986. Beskrivning till jordartskartorna Kalmar SO/Runsten SV Kristianopel NO, Uppsala..
- SGU. 1984. Ser. Ae nr 71. Jordartskartan 3G Kristianopel NO. Uppsala.
- Serner, R. 1926. Ölands växtvärld. Hjalmar Appeltofts bokhandel, Kalmar.
- Serner, R. 1986. Ölands kärlväxtflora, andra reviderade upplagan. *Svensk Botanisk Tidskrift*, Lund.
- Wallin, Mats. 2000. Sammanställning av fågelinventering av Stormaren år 2000. Stencil.
- von Proschwitz, T. 1999. Landlevande Mollusker i Kalmar Län. II. Öland. Länsstyrelsen i Kalmar Meddelande 1999:13.
- Ölands Ornitologiska Förening. 1997. Fågellokalerna på Öland.

2002-12-05

511-7833-99

BILAGA 6

ARTLISTOR

Förteckning över känd förekomst av rödlistade arter samt andra intressanta arter inom Stormarens naturreservat.

Rödlistekategorier enligt den nationella rödlistan fastställd av Naturvårdsverket 2000. Rödlistekategori: **EX** = utdöd (*extinct*), **RE** = försvunnen (*regionally extinct*), **CR** = akut hotad (*critically endangered*), **EN** = starkt hotad (*endangered*), **VU** = sårbar (*vulnerable*), **NT** = missgynnad (*near threatened*), **DD** = kunskapsbrist (*data deficient*).

Häckande fåglar vid Stormaren år 1975, 1997 respektive 2000:

Art	1975	1997	2000	Rödliste- kategori
svarthakedopping	2 par	-	-	VU
knölsvan	1 par	1 par	1 par	
kanadagås	-	-	1 par?	
kricka	-	-	1 par	
gräsand	3 par	1-6 par	2 par	
årta	1 par	-	1 par	VU
stjärtand	2 par	-	-	NT
skedand	4 par	1-2 par	3 par	NT
brunand	1 par	1 hona	-	VU
vigg	11 par	1 par, 3-8 hanar	-	
knipa	-	1 hona	-	
brun kärrhök	1 par	-	-	
vaktel	-	1 revir	-	VU
vattenrall	-	3 revir	-	
rörhöna	1 par	1 par	-	
sothöna	4 par	3 par	8 par	
trana	-	1 par	-	
strandkata	2 par	1 par	-	
tofsvipa	5 par	-	3-5 par	
enkelbeckasin	1 par	9 revir	2 par	
storspov	-	1 revir	-	NT
rödbena	5 par	1 revir	2 par	
gråtrut	-	1 par	3 par	
skrattnås	130 par	1-4 ind.	ca 20 par (häckn.försök)	

2002-12-05

511-7833-99

Övriga häckningar:

Smådopping: regelbunden häckfågel i början av 1990-talet

Gråhakedopping: troligen häckningsförsök 1996.

Bergand: en häckning har rapporterats 1991.

Ängshök: 1 par 1993

Rödspov: Häckade under 70-talet, troligen tidigare. Detsamma gäller brushane.

Skrattmå: En större koloni fanns i kärret åtminstone under början av 1970-talet.

Själv uppskattade jag kolonin till ca 150 par 1971.

Även en del rariteter har setts genom åren:

vassångare 7.6 1981, stäpphök 1 ad hane 17.8 1995, ormörn 14.10 1995, fjälluggla och aftonfalk har setts vid flera tillfällen.

Övriga fåglar som iakttagits vid besök i området 1999–2001 är smådopping (VU), häger, bläsgås, grågås, gravand, sparvhök, ängshök (EN), fjällvråk, ormvråk, stenfalk, brushane, ljungpipare, rödspov (VU), skogssnäppa, grönbena, svartsnäppa, gluttsnäppa, gök, stenskvätta, ladusvala, gulärta (NT), ängsbiplärka, törnsångare, rörsångare, hämpling, sävsparv och rosenfink.

Kärlväxter som förekommer i Stormarens naturreservat:

OBS! Listan är ej komplett!

<i>Svenskt namn</i>	<i>Vetenskapligt namn</i>	<i>Rödliste-kategori</i>
ag	<i>Cladium mariscus</i>	
agnsäv	<i>Eleocharis uniglumis</i>	
alvararv	<i>Cerastium pumilum</i>	
alvarfibbla	<i>Crepis tectorum ssp. pumila</i>	
alvarglim	<i>Silene uniflora ssp. petraea</i>	NT
alvargräslök	<i>Allium schoenoprasum var. alvarensense</i>	
alvarkösa	<i>Apera interrupta</i>	NT
alvarmalört	<i>Artemisia oelandica</i>	NT
ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	
axveronika	<i>Veronica spicata ssp. spicata</i>	
backglim	<i>Silene nutans</i>	
backskärvfrö	<i>Thlaspi caerulescens ssp. caerulescens</i>	
backsmultron	<i>Fragaria viridis</i>	
backstarr	<i>Carex ericetorum</i>	
backtimjan	<i>Thymus serpyllum ssp. serpyllum</i>	
berggröe	<i>Poa compressa</i>	
bergskrabba	<i>Globularia vulgaris</i>	
bergven	<i>Agrostis vinealis</i>	
blodrot	<i>Potentilla erecta</i>	
blåeld	<i>Echium vulgare</i>	
blåfibbla	<i>Pilosella praealta</i>	
blåtåtel	<i>Molinia caerulea</i>	
bockrot	<i>Pimpinella saxifraga</i>	
brudbröd	<i>Filipendula vulgaris</i>	

2002-12-05

511-7833-99

brunört	<i>Prunella vulgaris</i>	
bunkestarr	<i>Carex elata</i>	
buskviol	<i>Viola hirta</i>	
bågsvingel	<i>Festuca rubra ssp. oelandica</i>	
darrgräs	<i>Briza media</i>	
dikesveronika	<i>Veronica catenata</i>	
dvärgkämpar	<i>Plantago tenuiflora</i>	EN
dyveronika	<i>Veronica scutellata</i>	
en	<i>Juniperus communis</i>	
femfingerört	<i>Potentilla argentea var. argentea</i>	
fjällgröe	<i>Poa alpina</i>	
flentimotej	<i>Phleum phleoides</i>	
flocksvalting	<i>Baldellia ranunculoides</i>	
färsvingel	<i>Festuca ovina</i>	
fältmalört	<i>Artemisia campestris</i>	
fältsippa	<i>Anemone pratensis</i>	
fältvedel	<i>Oxytropis campestris ssp. campestris</i>	
fältvädd	<i>Scabiosa columbaria</i>	
färgkulla	<i>Anthemis tinctoria</i>	
färgmåra	<i>Asperula tinctoria</i>	
getrams	<i>Polygonatum odoratum</i>	
getväppling	<i>Anthyllis vulneraria</i>	
glasbjörk	<i>Betula verrucosa</i>	
gran	<i>Picea abies ssp. abies</i>	
grusbräcka	<i>Saxifraga tridactylites</i>	
grusslok	<i>Melica ciliata</i>	
grådraba	<i>Draba incana</i>	
gråfibbla	<i>Pilosella officinarum</i>	
gul fetknopp	<i>Sedum acre</i>	
gulkämpar	<i>Plantago maritima</i>	
gullborste	<i>Linosyris vulgaris</i>	NT
gullris	<i>Solidago virgaurea ssp. virgaurea</i>	
gulmåra	<i>Galium verum ssp. verum</i>	
gulreseda	<i>Reseda lutea</i>	
gulsporre	<i>Linaria vulgaris</i>	
gåsört	<i>Argentina anserina</i>	
gäddnate	<i>Potamogeton natans</i>	
harmynta	<i>Satureja acinos</i>	
hirsstarr	<i>Carex panicea</i>	
humleblomster	<i>Geum rivale</i>	
humlelusern	<i>Medicago lupulina</i>	
hundstarr	<i>Carex nigra</i>	
hundäxing	<i>Dactylis glomerata ssp. glomerata</i>	
hönsarv	<i>Cerastium fontanum ssp. vulgare</i>	
höstfibbla	<i>Leontodon autumnalis var. autumnalis</i>	
jordklöver	<i>Trifolium campestre</i>	
jordtistel	<i>Cirsium acaule</i>	
jungfrulin	<i>Polygala vulgaris</i>	
kal backglim	<i>Silene nutans var. infracta</i>	
kalkkrassing	<i>Sisymbrium supinum</i>	NT

2002-12-05

511-7833-99

kalktrav	<i>Arabis hirsuta</i> var. <i>glaberrima</i>
kattfot	<i>Antennaria dioica</i>
klibbarv	<i>Cerastium glutinosum</i>
knippfryle	<i>Luzula campestris</i>
knutnarv	<i>Sagina nodosa</i>
knytling	<i>Herniaria glabra</i>
knägräs	<i>Danthonia decumbens</i>
knölgröe	<i>Poa bulbosa</i>
knölsmörbloffa	<i>Ranunculus bulbosus</i>
kortbladig spåstisel	<i>Carlina vulgaris</i> ssp. <i>vulgaris</i>
krissla	<i>Inula salicina</i>
krusfrö	<i>Selinum carvifolia</i>
krypven	<i>Agrostis stolonifera</i>
krypvide	<i>Salix repens</i>
kvickrot	<i>Elytrigia repens</i> ssp. <i>repens</i>
käringtand	<i>Lotus corniculatus</i> var. <i>corniculatus</i>
kärrdunört	<i>Epilobium palustre</i>
kärrkavle	<i>Alopecurus geniculatus</i>
liten blåklocka	<i>Campanula rotundifolia</i> ssp. <i>rotundifolia</i>
ljung	<i>Calluna vulgaris</i>
luddhavre	<i>Helictotrichon pubescens</i>
luddkrissla	<i>Inula britannica</i>
luddlosta	<i>Bromus hordeaceus</i> ssp. <i>hordeaceus</i>
lundtrav	<i>Arabis hirsuta</i> var. <i>hirsuta</i>
lökgamander	<i>Teucrium scordium</i>
murruta	<i>Asplenium ruta-muraria</i>
nagelört	<i>Erophila verna</i>
nyponros	<i>Rosa dumalis</i>
ogräsmaskrosor	<i>Taraxacum</i> sect. <i>Ruderalia</i>
oxbär	<i>Cotoneaster</i> spp. (<i>scandinavicus/canescens</i>)
plattstarr	<i>Carex disticha</i>
plattsäv	<i>Blysmus compressus</i>
praktbrunört	<i>Prunella grandiflora</i>
revfingerört	<i>Potentilla reptans</i>
revsmörbloffa	<i>Ranunculus repens</i>
rosettjungfrulin	<i>Polygala amarella</i>
rosmarinvide	<i>Salix repens</i> ssp. <i>rosmarinifolia</i>
ryltåg	<i>Juncus articulatus</i>
rödclint	<i>Centaurea jacea</i>
rödclöver	<i>Trifolium pratense</i>
rödmire	<i>Anagallis arvensis</i>
rödsvingel	<i>Festuca rubra</i> ssp. <i>rubra</i>
rödven	<i>Agrostis capillaris</i>
röllika	<i>Achillea millefolium</i> ssp. <i>millefolium</i>
sanddådra	<i>Camelina microcarpa</i>
sandlök	<i>Allium vineale</i>
sandmaskrosor	<i>Taraxacum</i> sect. <i>Erythrosperma</i>
sandnarv	<i>Arenaria serpyllifolia</i>
sandviol	<i>Viola rupestris</i> ssp. <i>rupestris</i>
skogsklöver	<i>Trifolium medium</i>

NT

2002-12-05

511-7833-99

slankstarr	<i>Carex flacca</i>	
slidsilja	<i>Selinum dubium</i>	NT
slån	<i>Prunus spinosa</i>	
slätterblomma	<i>Parnassia palustris</i>	
smalruta	<i>Thalictrum simplex ssp. tenuifolium</i>	
småfingerört	<i>Potentilla tabernaemontani</i>	
solvända	<i>Helianthemum nummularium</i>	
stenkrassing	<i>Hornungia petraea</i>	
stenmalört	<i>Artemisia rupestris</i>	NT
stor fetknopp	<i>Sedum rupestre</i>	
storigelknopp	<i>Sparganium erectum</i>	
storven	<i>Agrostis gigantea</i>	
strandklo	<i>Lycopus europaeus</i>	
strandlysing	<i>Lysimachia vulgaris</i>	
strandmaskrosor	<i>Taraxacum sect. Palustria</i>	
strandnål	<i>Bupleurum tenuissimum</i>	NT
styv morsviol	<i>Viola tricolor ssp. tricolor</i>	
sumpförgätmigej	<i>Myosotis laxa ssp. cespitosa</i>	
sumpmåra	<i>Galium uliginosum</i>	
svartkämpar	<i>Plantago lanceolata</i>	
såpört	<i>Gypsophila fastigiata</i>	
tall	<i>Pinus sylvestris var. sylvestris</i>	
teveronika	<i>Veronica chamaedrys</i>	
tiggarranunkel	<i>Ranunculus sceleratus</i>	
tok	<i>Dasiphora fruticosa</i>	
toppfrossört	<i>Scutellaria hastifolia</i>	
trädklöver	<i>Trifolium dubium</i>	
tulkört	<i>Vincetoxicum hirsutaria</i>	
vanlig smörblomma	<i>Ranunculus acris ssp. acris</i>	
vanligt ängsgröe	<i>Poa pratensis ssp. pratensis</i>	
vattenklöver	<i>Menyanthes trifoliata</i>	
vattenmynta	<i>Mentha aquatica ssp. aquatica</i>	
vattenmåra	<i>Galium palustre var. palustre</i>	
vattenmärke	<i>Sium latifolium</i>	
vattenmöja	<i>Ranunculus aquatilis</i>	
vattenpilört	<i>Persicaria amphibia</i>	
vattenveronika	<i>Veronica anagallis-aquatica</i>	
vildlin	<i>Linum catharticum</i>	
vildmorot	<i>Daucus carota ssp. carota</i>	
vildtimotej	<i>Phleum pratense ssp. serotinum</i>	
vit fetknopp	<i>Sedum album</i>	
vitmåra	<i>Galium boreale</i>	
vårarv	<i>Cerastium semidecandrum</i>	
vårbrodd	<i>Anthoxanthum odoratum</i>	
vårstarr	<i>Carex caryophylla</i>	
vårtbjörk	<i>Betula pendula</i>	
vägtistel	<i>Cirsium vulgare</i>	
åkermyntha	<i>Mentha arvensis</i>	
åkertistel	<i>Cirsium arvense</i>	
åkervinda	<i>Convolvulus arvensis</i>	

2002-12-05

511-7833-99

äkta johannesört	<i>Hypericum perforatum</i>	
äkta ölandssolvända	<i>Helianthemum oelandicum</i> var. <i>oelandicum</i>	NT
ältranunkel	<i>Ranunculus flammula</i>	
älväxing	<i>Sesleria uliginosa</i>	
ängsbräsma	<i>Cardamine pratensis</i>	
ängshavre	<i>Helictotrichon pratense</i>	
ärenpris	<i>Veronica officinalis</i>	
ärtstarr	<i>Carex viridula</i> var. <i>viridula</i>	
ävjestarr	<i>Carex viridula</i> var. <i>bergrothii</i>	NT
ölandsmåra	<i>Galium oelandicum</i>	

2002-12-05

511-7833-99

BILAGA 7

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS REGERINGEN

Om Ni är missnöjd med Länsstyrelsens beslut kan Ni överklaga detta hos Regeringen. Det gör Ni genom en skrivelse till Regeringen, Miljödepartementet, men Ni ska lämna/skicka skrivelsen till Länsstyrelsen i Kalmar län.

Tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienummer) kommun och fastighetsbeteckning. Redogör för dels varför Ni menar att Länsstyrelsens beslut är felaktigt och dels för vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Överklagan måste ske senast tre veckor efter den dag då Ni fick del av beslutet, annars kan Ert överklagande inte prövas. Ni undertecknar skrivelsen och uppger namn, postadress och telefonnummer och sänder den till Länsstyrelsen.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Ert överklagande, så bör Ni skicka med detta.

Ni kan anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

Observera att Er skrivelse skall lämnas/skickas till Länsstyrelsen, Malmbrogatan 6, 391 86 Kalmar.

För ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till Länsstyrelsen.